

SINTEZA
obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor
la proiectul Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei
„Pentru modificarea și abrogarea unor acte normative ale Băncii Naționale a Moldovei”

Conținutul articolelor/ punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Participantul la avizare (expertizare)/consultar e publică	Nr. obiec ției/ prop uner ii/ reco man dării	Conținutul obiecției/ propunerii/ recomandării	Argumentarea autorului proiectului
I. Obiecții și propuneri de ordin general				
	Ministerul Justiției al RM	1.	În clauza de adoptare se va indica doar temeiul juridic concret pentru emiterea actului normativ, referințele la alte norme ale actelor normative care nu constituie temei juridic de adoptare a actului normativ elaborat, la caz, prevederile ce se referă la competența generală a Băncii Naționale a Moldovei de a adopta acte normative în domeniul său de competență și obligația băncilor de a furniza informația necesară, nu constituie temei juridic de emitere.	Se acceptă

Atenție! Se interzice deținerea, sustragerea, alterarea, multiplicarea, distrugerea sau folosirea acestui document fără a dispune de drept de acces autorizat.

		2.	Referințele la actele normative se vor expune ținând cont de prevederile art. 42 alin. (5) și art. 55 alin. (5) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, astfel încât la indicarea datei de adoptare a actului normativ să se indice numărul de ordine, ca element de identificare, la care să se adauge anul în care a fost adoptat, aprobat sau emis acesta, fiind despărțite de o bară „/”, conform următorului exemplu: „Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 111/2018”. Propunerea se referă la toate cazurile similare din proiect.	Se acceptă
II. Obiecții și propuneri la articolele/punctele din proiect				
1. Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.111 din 24 mai 2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.183-194, art.901), înregistrată la Ministerul Justiției al Republicii Moldova cu nr.1334/2018, cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: 	Asociația Băncilor din Moldova	3.	La sbp. 6) în anexa nr.2, pct.3 lit. b), considerăm irelevantă propunerea de completare cu textul „de către - o companie independentă de evaluare” - având în vedere că necesitatea evaluării bunului imobil care servește ca garanție a rambursării plăților pe contractul de credit, este reglementată în Codul civil	Se acceptă parțial În scopul promovării unui proces independent și adecvat a evaluării bunurilor imobile se propune stabilirea cerinței de evaluarea gajului de către un evaluator independent. Evaluarea respectivă va fi realizată conform Legii nr.989/2002 cu privire la activitatea de evaluare. Aceasta

Atenție! Se interzice deținerea, sustragerea, alterarea, multiplicarea, distrugerea sau folosirea acestui document fără a dispune de drept de acces autorizat.

<p>6) În anexa nr.2, pct.3 lit. b), textul „cel puțin o dată la fiecare trei ani textul” se completează cu textul „de către - o companie independentă de evaluare”, iar textul „Valoarea de ipotecă trebuie să fie stabilită/revizuită de către un evaluator care are calificarea, abilitățile și experiența necesară pentru a efectua o evaluare și care este independent de procesul de luare a deciziei aferente creditului. Criteriile aferente nominalizării evaluatorului sunt prevăzute în politicile interne ale băncii.” se exclude.;</p>			<p>(art.678 a și art. 684 alin. (4) lit. d)). Legea cu privire la activitatea de evaluare nr. 989/2002, nu utilizează sintagma „o companie independentă de evaluare”, dar operează cu sintagma – „întreprindere de evaluare”. Totodată, conform art.1 și 11 din Legea nr.989/2002 evaluarea bunului imobil are loc în baza unui Raport de evaluare, care se întocmește de către un evaluator, care este definit în lege. Astfel, evaluarea se face nu de către compania de evaluare, dar de către evaluator, care trebuie să fie independent potrivit legii.</p>	<p>va fi o completare a procesului respectiv prevăzut în pct. 241 (1) din Regulamentul nr.322/2018 și va evita prevederile redundante.</p> <p>Respectiv, textul „Pentru creditele totale pe debitor care depășesc echivalentul a 3 milioane EUR sau 2% din fondurile proprii ale băncii, reevaluarea bunului imobil se efectuează cel puțin o dată la fiecare trei ani” se completează cu textul „de către - un evaluator independent, conform Legii nr.989/2002 cu privire la activitatea de evaluare”, ceea ce înseamnă, că reevaluarea respectivă va fi efectuată de către un evaluator (neafiliat băncii) - angajat al unei întreprinderi de evaluare (neafiliată băncii) - care va emite raportul de evaluare semnat inclusiv și de către conducătorul întreprinderii de evaluare.</p>
<p>2. Anexa nr.2 la Regulamentul nr.111/2018</p>	<p>Asociația Băncilor din Moldova</p>	<p>4.</p>	<p>Sugerăm examinarea necesității abrogării anexei nr.2 la Regulamentul</p>	<p>Nu se acceptă Reiterăm că scopul Regulamentului nr.111/2018</p>

Atenție! Se interzice deținerea, sustragerea, alterarea, multiplicarea, distrugerea sau folosirea acestui document fără a dispune de drept de acces autorizat.

		<p>nr.111/2018, având în vedere că scopul anexei, de determinare a eligibilității bunurilor imobile ca garanții reale, nu poate fi acceptat juridic, întrucât dreptul de ipotecă apare în momentul în care este înregistrat în Registrul de publicitate (art. 673 al. 3 Cod civil). Din redacția pct. 3 lit. a) din anexă nu este clar care valoare a bunului băncile trebuie să o monitorizeze (de piață, de înlocuire sau de lichidare), iar valoarea bunului imobil poate fi cunoscută doar dacă se efectuează o evaluare, aceasta efectuându-se doar la momentul încheierii contractului de ipotecă (art. 678 Cod civil) și la momentul executării de către bancă a dreptului de ipotecă (art. 765 alin.1 lit. b), art. 764 alin. (2) Cod civil). Ținând cont că, stabilirea valorii de piață a unui bun se face la o dată concretă, nu există necesitate de monitorizare și reevaluare de către bănci a valorii bunurilor imobile pe perioada derulării contractului de ipotecă, atât</p>	<p>este de a stabili metodologia și condițiile pe care băncile trebuie să le aplice, pe baza abordării standardizate, pentru determinarea valorilor ponderate la risc ale expunerilor în scopul calculării cerințelor de fonduri proprii ale băncii. Astfel, anexa nr.2 la Regulamentul nr.111/2018 prevede cerințe pentru garanțiile reale sub forma bunurilor imobile în scopul atribuirii creditelor clasei de expuneri garantate integral și pe deplin cu ipoteci asupra bunurilor imobile locative sau comerciale și respectiv atribuirea unei ponderi de risc reduse de 50% și 75%. Prin urmare, în cazul în care banca nu întrunește cerințele prudențiale prevăzute în anexa 2 pentru un bun imobil luat în gaj, atunci expunerii respective i se aplică o pondere de risc de 100%.</p>
--	--	--	--

			timp cât contractul de credit se execută în mod corespunzător.	
	Ministerul Justiției al RM	5.	La sbp. 2) și pct. 2 sbp. 2) se va indica că cuvintele la orice formă gramaticală se substituie cu textul la forma gramaticală corespunzătoare.	Se acceptă
		6.	La sbp. 3), comunicăm că conform uzanțelor de redactare a dispozițiilor normative, definițiile se vor exclude din pct. 3 al Hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 111/2018 fără a se include definirea acestora, după următorul exemplu: „3) La pct. 3 noțiunile „contraparte centrală (CPC)” și „tranzacție de creditare în marjă” se exclud;”	Se acceptă
		7.	La sbp. 6), se exclude obligativitatea băncilor de a prevedea în politicile sale interne criteriile aferente nominalizării evaluatorului, fără a se argumenta necesitatea în nota informativă. Astfel, ca urmare a excluderii acestei prevederi, nu este clar unde vor fi prevăzute criteriile aferente prin care băncile comerciale vor nominaliza evaluatorul pentru reevaluarea	Se acceptă

Atenție! Se interzice deținerea, sustragerea, alterarea, multiplicarea, distrugerea sau folosirea acestui document fără a dispune de drept de acces autorizat.

			bunurilor imobile respectând, în acest context, principiul transparenței, asigurarea concurenței, tratamentul egal, imparțialitate, nediscriminare, proporționalitate, în privința tuturor companiilor independente de evaluare. În acest sens, propunem revizuirea conceptuală a pct. 1 sbp. 6).	
		8.	La expunerea în redacție nouă a unui element structural se va utiliza expresia „va avea următorul cuprins”.	Se acceptă
		9.	La sbp. 9) noilor poziții li se vor atribui numere de ordine cu indici numerici, dispoziția de modificare fiind expusă după următorul model: „9) Pct. I din Anexa nr. 5 se completează cu punctele 1 ¹ , 2 ¹ , 5 ¹ , 13 ¹ și 21 ¹ cu următorul cuprins”.	Se acceptă
5. Regulamentul privind cadrul de administrare a activității băncilor, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 322 din 20.12.2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr.1-5 art. 56), cu modificările ulterioare, înregistrat la Ministerul Justiției al Republicii Moldova cu nr.1400/2018, se modifică după cum urmează: ...	Asociația Băncilor din Moldova	10.	Sintagma „gândirii de grup” de la pct. 8 ³ lit. c) nu este clară, având în vedere următoarele. Abilitatea comportamentală de a se impune „gândirii de grup”, fără o explicație a acestei sintagme, nu va face posibil de a aprecia efectiv	Se acceptă Gândirea de grup reprezintă un fenomen care are loc în cadrul unui grup în care dorința de conformitate în grup conduce la un rezultat decizional irațional sau disfuncțional urmare a faptului că membrii grupului

Atenție! Se interzice deținerea, sustragerea, alterarea, multiplicarea, distrugerea sau folosirea acestui document fără a dispune de drept de acces autorizat.

<p>3) Se completează cu pct. 8¹-8³ cu următorul cuprins: „8¹. ... 8².... 8³. Pentru evaluarea gândirii independente băncile vor determina dacă membrii organului de conducere: 1) au abilitățile comportamentale necesare, și anume: a) curaj, convingere și tărie pentru a evalua și a pune în discuție în mod eficace deciziile propuse ale altor membri ai organului de conducere; b) capacitatea de a adresa întrebări celorlalți membri ai organului de conducere; c) capacitatea de a se opune „gândirii de grup”. 2) nu se află în conflicte de interese care ar împiedica capacitatea de a-și îndeplini sarcinile în mod independent și obiectiv.”;</p>			<p>dacă membrul respectiv al organului de conducere se opune sau nu „gândirii de grup”, or nu este clar câte persoane trebuie să aibă aceeași părere pentru a fi considerată gândire de grup, ținând cont și de faptul că orice decizie într-un organ de conducere se adoptă cu votul majorității, adică au aceeași viziune asupra lucrurilor.</p> <p>trec cu vederea potențialele probleme în căutarea gândirii consensuale. Pentru a asigura o gestiune eficientă a activității unei bănci este necesar de a reduce, la maxim, un astfel de comportament, care poate fi realizat urmare a evaluării de către bancă a comportamentului membrilor organului de conducere și determinării existenței sau lipsei unei „gândiri de grup”. Evaluarea existenței unui astfel de fenomen se bazează pe evaluarea comportamentală și reprezintă o evaluare calitativă, care nu poate fi cuantificată. Adică fiecare membru al organului de conducere trebuie să aibă o opinie independentă privind toate subiectele discutate în cadrul unei ședințe și să nu se bazeze nefondat pe poziția/opinia unui sau câțiva membri. În cadrul oricărei ședințe a organului de conducere aceste situații sunt vizibile. Cele menționate sunt susținute și de practica internațională (Ghidul ABE/GL2021/06 (p.81) și Ghidul ABE/GL/2021/05 (p.44)).</p>
--	--	--	--

				Totodată, pentru claritate, redacția lit. c) a fost modificată „c) capacitatea de a nu fi influențat/ă de „gândirea de grup”, adică de opiniile celorlalți membri fără realizarea de analize proprii aferente respectivelor opinii”.
	BC „MAIB” S.A.	11.	Subpunctul 2) al punctului 8 ³ propunem să fie completat cu detalii care să ofere claritate privind modul de evaluare a gândirii membrilor organului de conducere sub aspectul indicat. Neclaritatea este legată de faptul că, conflictul de interese poate împiedica capacitatea de a-și îndeplini sarcinile în mod independent și obiectiv, doar într-o situație concretă „în care persistă un conflict de interese.”. Pentru astfel de situații, pct.96 subpct.2) din Regulamentul BNM nr.322/2018 prevede stabilirea în politica băncii privind conflictul de interese a „responsabilitățile membrilor organului de conducere de a se abține de la orice activitate în care aceștia (individual) au sau pot avea un conflict de interese sau în care obiectivitatea sau	Comentariu Membrii organului de conducere ar trebui să poată lua propriile decizii sănătoase, obiective și independente. Aceasta înseamnă că trebuie să acționeze cu independență în gândire, care este determinată de caracterul și comportamentul lor. Gândirea independentă poate fi afectată de existența unor conflicte de interese, în cazul în care atingerea intereselor persoanei desemnate afectează în mod negativ interesele entității supravegheate. Astfel, ținând cont de prevederile art. 98 din Legea nr. 202/2017, băncile urmează să determine existența unor astfel de conflicte de interese pentru a putea întreprinde măsurile necesare de atenuare sau prevenire a conflictelor de interese.

Atenție! Se interzice deținerea, sustragerea, alterarea, multiplicarea, distrugerea sau folosirea acestui document fără a dispune de drept de acces autorizat.

			capacitatea de a îndeplini în mod corespunzător funcțiile în interesul băncii poate fi compromise”. Astfel, membru al organului de conducere care se află în situația de conflict de interese, părăsește sala de ședințe asigurând neparticiparea sa în luarea deciziei respective. Suplimentar menționăm că, existența unui /unor conflicte de interese potențiale declarate, nu pot servi un indicator de lipsă a gândirii independente a membrului respectiv al organului de conducere.	Prevederile de la p.96 din Regulamentul nr.322/2018 specifică cerințele minime față de măsurile pe care o bancă ar trebui să le întreprindă pentru a reveni, diminua sau chiar elimina conflictele de interese. Cele menționate sunt susținute și de practica internațională (Ghidul ABE/GL2021/06 (p.81) și Ghidul Băncii Centrale Europene „Guide to fit and proper assessments” din iunie 2021 – punctul 3.3)
	Ministerul Justiției al RM	12.	Dispoziția de modificare se va revizui, deoarece se propun modificări inclusiv la Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 322/2018. Adicional, se vor delimita amendamentele propuse la hotărâre de cele propuse la Regulament.	Se acceptă
		13.	La sbp. 3) textul „pct. 8 ¹ -8 ³ ” se va substitui cu textul „pct. 8 ¹ , 8 ² și 8 ³ ”, or, potrivit regulilor tehnicii legislative, cratima se utilizează pentru a evita enumerarea a mai mult de trei	Se acceptă

			elemente structurale consecutive.	
		14.	La sbp. 4) abrevierea „subpct.” Se va substitui cu abrevierea „sbp.”. Totodată, se va ține cont că, cuvântul „textul” se folosește pentru individualizarea unor cuvinte și cifre, cuvinte și semne de punctuație, cifre și semne de punctuație, iar în celelalte cazuri, pentru formularea dispozițiilor de modificare și completare, se utilizează termenii „cuvântul”, „cuvintele”, după caz, termenii „cifra”/„cifrele”.	Se acceptă
4) La pct.16: subpct. 1) cuvintele „în ultimul an calendaristic” se substituie cu cuvintele „în ultimii 5 ani”; subpct. 2) va avea următorul cuprins: „2) are o deținere directă/indirectă în cadrul băncii în mărime de 5% din capitalul acesteia sau reprezintă interesele unui deținător de o astfel de deținere;”; subpct. 4) cuvintele „de control asupra băncii” se substituie cu cuvintele „de deținere în bancă în mărime de 5% din capitalul acesteia”;	Asociația Bancilor din Moldova	15.	La subpct. 4) textul subpct. 2) a pct. 16 propus în nouă redacție necesită a fi completat cu sintagma „cel puțin”, întrucât așa cum o <i>deținere calificată</i> , potrivit art. 3 a legii 202/2017, reprezintă <i>cel puțin</i> 1% din capitalul social, și ținând cont că modul în care este expusă noua redacție a subpct. 2) se referă doar la persoanele care dețin 5% din capital, iar cei care dețin mai mult sau mai puțin de 5% nu cad sub incidența acestei prevederi, este necesar de a	Se acceptă

Atenție! Se interzice deținerea, sustragerea, alterarea, multiplicarea, distrugerea sau folosirea acestui document fără a dispune de drept de acces autorizat.

			complete conținutul noii redacții a subpct. 2 cu sintagma „cel puțin”, care se va introduce după textul „în mărime de”.	
		16.	Aceeași propunere de completare cu sintagma „cel puțin” necesită a fi făcută și textului propus prin proiectul de HCE pentru substituie de la subpct. 4) a pct. 16 din Regulament.	Se acceptă
5) La pct.97 ultima propoziție va avea următorul cuprins: „Banca trebuie să ia în considerare impactul pe care conflictele de interese îl pot avea asupra gândirii independente a membrilor organului de conducere.”;	Asociația Bancilor din Moldova	17.	Textul ultimei propoziții a pct.97 din Regulament, propuse spre substituie pare a fi imposibil de executat de către Bancă, având în vedere că prezența sau lipsa gândirii independente a membrului organului de conducere nu este cunoscută băncii, la fel cum nu este cunoscută nici prezența sau lipsa conflictului de interese, iar în aceste circumstanțe pare a fi imposibil de a lua în considerare impactul pe care conflictele de interese îl pot avea asupra gândirii independente a membrilor organului de conducere.	Comentariu Art. 98 din Legea nr. 202/2017 stabilește cerințe ce țin de mecanismul de dezvoltare de către membrii organului de conducere a conflictelor sale de interese. Concomitent potrivit Regulamentului nr.322/2011 (p.84) organul de conducere este responsabil de stabilirea, aprobarea și supravegherea implementării și menținerii unor politici eficiente de identificare, evaluare, gestionare și atenuare sau prevenire a conflictelor de interese actuale și potențiale la nivel de bancă, inclusiv ca urmare a diverselor activități ale băncii, ale entităților din perimetrul de consolidare prudențială sau ale diferitor linii

Atenție! Se interzice deținerea, sustragerea, alterarea, multiplicarea, distrugerea sau folosirea acestui document fără a dispune de drept de acces autorizat.

				<p>sau unități de afaceri dintr-o entitate sau în ceea ce privește părțile interesate externe. Astfel băncile trebuie să dispună de politici și proceduri care să permită organului de conducere a băncii să monitorizeze și să dispună de informații suficiente pentru a cunoaște conflictele de interese a membrilor organului de conducere.</p> <p>A se vedea, concomitent, și comentariul aferent propunerii BC „MAIB” S.A. (nr. 11 de mai sus) pe marginea prevederii de la punctul 8³, sbp.2) din proiect.</p>
<p>6) Pct.98 se completează cu textul „Banca va informa, neîntârziat, Banca Națională a Moldovei despre orice conflict de interese identificat, care poate avea un impact asupra gândirii independente a unui membru al organului de conducere, inclusiv cu privire la măsurile de atenuare luate.”;</p>	<p>BC „MAIB” S.A.</p>	<p>18.</p>	<p>Se propune să fie exclus, deoarece potrivit pct.394 din Regulamentul nr.322/2018, toate procesele-verbale ale ședințelor organului de conducere și ale comitetelor specializate ale Consiliului băncii, se prezintă Băncii Naționale a Moldovei. În cazul apariției /existenței în cadrul ședinței a unui conflict de interese, în procesul-verbal al ședinței vor fi incluse mențiunile respective, inclusiv mențiunile privind măsurile de atenuare luate în cazul dat.</p>	<p>Nu se acceptă Prezentarea informației la BNM potrivit pct.394 se realizează de către bancă o dată în trimestru. Prevederea propusă e orientată spre perfecționarea procesului de supraveghere și respectiv contribuie la evitarea situațiilor de informare întârziată a BNM în cazul depistării unui conflict de interese care poate avea impact asupra gândirii independente a unui membru al organului de conducere și ca rezultat poate afecta guvernanta în bancă.</p>

				Aceste prevederi sunt în concordanță cu practicile internaționale (a se vedea Ghidul ABE/GL2021/06, pct. 85)
BC „ProCredit Bank” S.A.	19.	Propunem a se specifica cu exactitate ce presupune și cum se va asigura informarea neîntârziată a Băncii Naționale a Moldovei despre orice conflict de interese identificat. Totodată, în conformitate cu pct.99 „conflictele de interese actuale și potențiale la nivelul organului de conducere, individual și colectiv, trebuie să fie documentate în mod adecvat, comunicate organului de conducere și discutate, hotărâte și gestionate corespunzător de către organul de conducere”, astfel băncile ar putea fi în dificultate să asigure informarea neîntârziată, în contextul în care ședințele organelor de conducere se organizează cu o anumită regularitate, iar apariția și dezvăluirea unui conflict de interese al unui membru al organului de conducere, nu înseamnă existența premiselor ca acest conflict să fie consumat, mai	Comentariu Punctul 99 din Regulamentul nr.322/2018, la care face referință banca, stabilește cerințe minime de monitorizare și gestionare a conflictelor de interese cunoscute de bancă. Prevederea de la p.98 are ca scop stabilirea obligativității băncii de a informa autoritatea de supraveghere despre constatarea unui nou conflict de interese, care poate avea impact asupra gândirii independente a unui membru al organului de conducere și măsurile întreprinse sau care urmează a fi întreprinse de bancă. Respectiv băncile trebuie să dezvolte reglementări interne, inclusiv mecanisme, care vor permite informarea neîntârziată a BNM adică într-o perioadă de timp rezonabilă fără a amâna nejustificat informarea.	

			ales în contextul în care conform pct.96 din Regulament, Politica băncii privind conflictul de interese stabilește cerințe și măsuri, inclusiv responsabilități membrilor organului de conducere de a se abține de la orice activitate în care aceștia (individual) au sau pot avea un conflict de interese sau în care obiectivitatea sau capacitatea de a îndeplini în mod corespunzător funcțiile în interesul băncii poate fi compromisă;	
7) La pct. 241: a) subpct.2) după cuvintele „să le promoveze” se completează cu textul „inclusiv categoriile de credit negarantate și/sau garantate parțial”; b) subpct.4) după cuvintele „relație de afaceri cu banca” se completează cu textul „, a graficului de rambursare a sumei de bază a activelor, care urmează a fi stabilit corespunzător specificului de activitate și/sau scopului activului, fiind justificat economic în raport cu fluxurile de numerar ale debitorului”; c) se completează cu subpct. 7 ¹⁾ cu următorul cuprins: „7 ¹⁾ limitele de acoperire cu gaj real a categoriilor de credit garantate parțial, precum și limitele ponderii creditelor negarantate și/sau garantate parțial în totalul portofoliului de credite, inclusiv pe tipuri de debitori sau tipuri de produse, care să fie corelate cu apetitul la riscul de credit și profitul de risc al băncii;”;	Asociația Băncilor din Moldova	20.	Cuvântul „real” din conținutul acestui subpunct necesită a fi exclus, întrucât însăși dreptul de gaj este un drept real, și nu este corect juridic de a opera cu așa sintagme (gaj real). La fel, cuvântul - „profitul” de la sfârșitul frazei respective, necesită a fi înlocuit cu cuvântul – „profilul”.	Se acceptă 1. Cuvintele „gaj real a categoriilor de credit” s-au substituit cu cuvintele „garanții reale pe categoriile de credit” întru corespunderea cu legislația civilă. 2. Cuvântul „profitul” a fost înlocuit cu cuvântul „profilul”.

11) Se completează cu pct. 391 ¹ cu următorul cuprins: „391 ¹ . Banca va informa Banca Națională a Moldovei cu privire la orice informație care poate afecta negativ caracterul adecvat al unui membru al organului de conducere de îndată ce a luat cunoștință de o astfel de informație, dar nu mai târziu de 2 zile lucrătoare.”;	Asociația Bancilor din Moldova	21.	Textul „orice informație care poate afecta negativ caracterul adecvat” din cuprinsul proiectului punctului – este neclar și lasă loc pentru interpretări subiective, or o listă a informațiilor care ar fi de natură să afecteze negativ caracterul adecvat al membrului organului de conducere a Băncii, trebuie să fie prestabilită și cunoscută de Bancă din timp.	Nu se acceptă Potrivit Legii nr.202/2017 (art.43, alin (3)) banca trebuie să se asigure că persoanele înaintate în funcția de membru al organului de conducere îndeplinesc permanent cerințele prevăzute de lege și de actele normative ale BNM emise întru executarea legii. Prestabilirea unei liste de informații este oportun de a fi stabilită de bancă, aceasta urmând să colecteze informații (din diferite surse) despre persoană și să identifice acele, care pot afecta caracterul de adecvare. E de relatat că prevederile Regulamentul nr. 292/2018 de asemenea pot fi utilizate de către bancă pentru stabilirea situațiilor (indicatorilor) respective.
	BC „MAIB” S.A.	22.	Propunem să fie exclus. Propunerea se bazează pe faptul că prevederi analogice există deja în pct.23 din Regulamentul BNM nr.292/2018.	Nu se acceptă Punctul propus are ca scop stabilirea obligativității informării imediate a autorității de supraveghere despre informațiile cunoscute de bancă care pot afecta caracterul de adecvare a unei persoane. Prevederile de la punctul 23 din Regulamentul nr.292/2018 se referă la caracterul continuu al

Atenție! Se interzice deținerea, sustragerea, alterarea, multiplicarea, distrugerea sau folosirea acestui document fără a dispune de drept de acces autorizat.

				monitorizării adecvării membrilor organului de conducere al Băncii.
<p>12) La pct.393 după cuvintele „reglementările sale interne” se completează cu cuvintele „întocmite în limba română”;</p> <p>13) La pct.394:</p> <p>a) prima propoziția se completează cu textul „informația întocmită în limba română, după cum urmează”;</p> <p>b) subpct. 1) după cuvintele „documente întocmite” se completează cu textul „/aprobate”;</p>	BC „ProCredit Bank” S.A.	23.	<p>În pct.393 și pct. 394 se includ cerințe privind întocmirea în limba română a reglementărilor interne ale băncii, și a informațiilor transmise la BNM.</p> <p>Ținem să menționăm că această modificare creează impedimente băncilor în contextul în care membri ai Consiliului Băncii/Băncilor sunt cetățeni străini, care nu cunosc limba română. Astfel, băncile vor fi impuse să traducă procesele verbale și anexele acestora ale ședințelor organului de conducere, ale comitetelor specializate, rapoartele funcțiilor de control, inclusiv rapoartele funcției de audit intern, etc. Organizarea procesului de traducere a documentelor interne menționate presupune pentru bănci costuri suplimentare, pentru angajarea personalului specializat în traduceri sau apelarea la serviciile unei companii specializate, ultima presupunând eforturi privind</p>	<p>Comentariu</p> <p>În conformitate cu prevederile art.26 ale Codului administrativ, limba de procedură în fața autorităților publice și a instanțelor de judecată competente este cea prevăzută de legislație. Potrivit articolului 13 alin.(1) din Constituție, în interpretarea Hotărârii Curții Constituționale nr.36 din 5 decembrie 2013, limba de stat a Republicii Moldova este limba română. Consacrarea constituțională a limbii române ca limbă de stat îi conferă acesteia caracterul de limbă oficială a statului. În contextul prevederilor legale indicate mai sus, băncile urmează să prezinte Băncii Naționale a Moldovei, inclusiv să elaboreze reglementările aferente activității, supuse controlului din partea BNM, în limba de stat a R. Moldova.</p>

			<p>asigurarea confidențialității informațiilor.</p> <p>În ambele cazuri exista riscul distorsionării esenței textului sau sensului informației prin traducere din considerentul noțiunilor specifice domeniului bancar sau cunoștințelor limitate privind noțiunile respective ale traducătorilor.</p> <p>Totodată, procesul de traducere va necesita timp suplimentar, iar băncile vor fi în situația de a-și micșora/ajusta planurile privind volumul de sarcini ce urmează a fi realizate pe parcursul anului, de exemplu Planul anual al misiunilor de Audit intern, Auditorii fiind în situația de a dubla munca prin scrierea unui raport de audit în doua limbi diferite.</p>	
		24.	Suplimentar, propunem a fi majorat termenul pentru prezentarea informației conform pct.394, sbp. 1), de la 15 zile lucrătoare până la 20 zile lucrătoare de la închiderea trimestrului de gestiune, oferind băncilor posibilitatea expedierii în timp a acesteia.	Se acceptă
6. Regulamentului cu privire la cerințele de publicare a informațiilor de către bănci, aprobat prin Hotărârea	Ministerul Justiției al RM	25.	Sursa de publicare a actului normativ se va indica după	Se acceptă

Atenție! Se interzice deținerea, sustragerea, alterarea, multiplicarea, distrugerea sau folosirea acestui document fără a dispune de drept de acces autorizat.

Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.158/2020 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 188-192/667, 24.07.2020), înregistrat la Ministerul Justiției al Republicii Moldova cu nr.1581/2020, se modifică după cum urmează: ...			următoarea schemă: (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, anul numărul Monitorului, numărul articolului).	
7. Regulamentului cu privire la auditul situațiilor financiare și auditul în alte scopuri al băncilor, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.118/2018 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 183-194, art. 908), înregistrat la Ministerul Justiției al Republicii Moldova cu nr.1328 la 31 mai 2018, se modifică după cum urmează: 1) Pct. 23 va avea următorul cuprins: „23. Auditul extern în alte scopuri poate fi desfășurat concomitent cu auditul extern al situațiilor financiare sau separat de acesta, precum și de aceeași societate de audit sau de o altă societate de audit aprobată de Banca Națională a Moldovei în condițiile prevăzute în prezentul regulament, care se aplică în modul corespunzător.”.	Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova	25.	La subpct.1 al proiectului, cuvintele „societate de audit” de substituit cu cuvintele „entitate de audit” pentru a fi în concordanță cu prevederile Legii nr. 271/2017 privind auditul situațiilor financiare.	Nu se acceptă Limbajul utilizat este conform Legii nr.202/2017 privind activitatea băncilor. Totodată, Regulamentul nr.118/2018 cu privire la auditul situațiilor financiare și auditul în alte scopuri al băncilor conține noțiunea de „societate de audit – entitate de audit precum este definită în Legea nr.271/2017 privind auditul situațiilor financiare;”.
	Ministerul Justiției al RM	26.	Amendamentul propus se va expune într-un singur alineat debutând cu „Pct. 23 din Regulamentul”.	Se acceptă
8. Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.15/1997 privind autorizarea băncilor în domeniul acceptării depozitelor de la Trezoreria Statului și de la alte organe ale statului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.29 art.50 din 01.05.1997) se abrogă.	Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova	27.	În conformitate cu prevederile art. 39 alin. (2) din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, Banca Națională a Moldovei poate autoriza alte bănci să accepte depozite de la Ministerul Finanțelor și alte organe ale statului. Astfel, reglementarea mecanismului referitor la	Nu se acceptă Prevederile art.39 din Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei nu conferă Băncii Naționale competențe exprese de a reglementa modul de autorizare a băncilor pentru a accepta depozite de la Ministerul Finanțelor și de la alte organe ale statului, în sensul eliberării

Atenție! Se interzice deținerea, sustragerea, alterarea, multiplicarea, distrugerea sau folosirea acestui document fără a dispune de drept de acces autorizat.

		<p>autorizarea băncilor în domeniul acceptării depozitelor de la Trezoreria Statului și de alte organe ale statului este stabilit prin Hotărârea Consiliului de Administrare al BNM nr.15/1997 privind autorizarea băncilor în domeniul acceptării depozitelor de la Trezoreria Statului și de la alte organe ale statului.</p> <p>Deci, se propune excluderea pct.8 din proiect, întrucât abrogarea Hotărârii Consiliului de Administrare al BNM nr.15/1997 privind autorizarea băncilor în domeniul acceptării depozitelor de la Trezoreria Statului și de la alte organe ale statului va lăsa fără acoperire normativă reglementarea mecanismului menționat.</p> <p>Totodată, în opinia Ministerului Finanțelor, prevederile Hotărârii menționate au un caracter desuet și necesită a fi revizuite și ajustate la prevederile actelor normative de implementare a Standardelor Basel II și Basel III în sectorul bancar al Republicii Moldova, și bunele practici</p>	<p>unor autorizații și determinării criteriilor prudențiale pe care trebuie să le respecte băncile. Dreptul de a autoriza alte bănci să accepte astfel de depozite, acordat Băncii Naționale prin alin.(2) al acestui articol, comportă un caracter cazual, iar condițiile sunt stabilite „prin înțelegere mutuală”, adică prin simplul acord de voință al părților.</p> <p>Astfel, pornind de la norma vizată, care stabilește un drept discreționar al Băncii Naționale ce urmează a fi realizat prin consens, dar nu una care ar obliga Banca Națională să autorizeze alte bănci de a accepta depozitele statului în baza reglementărilor secundare emise în acest scop, prevederile legale expuse supra, precum și luând în considerație Legea nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat, care nu conține careva restricții pentru deschiderea conturilor de depozit la Banca Națională și/sau într-o altă bancă, se consideră inoportun menținerea în continuare a HCA nr.15/1997.</p>
--	--	--	--

			internaționale, ținând cont de faptul că ultima modificare a acestuia a fost efectuată în anul 2008.	
	Ministerul Justiției al RM	28.	Sursa de publicare a actului normativ se va indica după următoarea schemă: (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, anul numărul Monitorului, numărul articolului).	Se acceptă
9. Pct.4 și 5 din prezenta hotărâre intră în vigoare la expirarea a 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.	BC „ProCredit Bank” S.A.	29.	Solicităm a se înlocui termenul „3 luni” cu „6 luni”, în contextul în care pentru traducerea reglementărilor interne băncile ar avea nevoie de perioadă de timp adecvată, mai ales că în ultima perioadă au fost publicate mai multe modificări în actele normative privind activitatea băncilor pentru implementarea cărora a fost stabilit un termen relativ restrâns.	Se acceptă
11. Băncile, în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, astfel cum este specificat la pct.9, vor evalua adecvarea la nivel colectiv a membrilor consiliului băncii utilizând criteriile de evaluare a independenței membrului consiliului băncii prevăzute la pct.16 din Regulamentul nr.322/2018 în redacția modificată potrivit prezentei hotărâri și vor întreprinde măsurile necesare pentru conformarea băncii cerinței stipulate la pct.15 din regulamentul menționat.	Asociația Băncilor din Moldova	30.	Propunerea poate avea consecințe negative asupra mandatelor membrilor consiliilor băncilor al căror caracter adecvat a fost stabilit/apreciat de BNM până la aprobarea acestor modificări, întrucât prin acest punct se impune băncilor efectuarea	Comentariu Conform legislației bancare (legea nr.207/2017 (art.41 alin. (3)), Regulamentul nr.292/2018 și Regulamentului nr.322/2018) membrii consiliului trebuie să corespundă/ respecte în permanență cerințele legii și actelor normative emise în aplicarea acesteia.

Atenție! Se interzice deținerea, sustragerea, alterarea, multiplicarea, distrugerea sau folosirea acestui document fără a dispune de drept de acces autorizat.

			unei evaluări membrilor consiliilor băncilor prin utilizarea noilor criterii de evaluare a independenței lor, care nu au existat la data evaluării anterioare, și în consecință membrii actuali ai consiliului pot să nu corespundă noilor criterii și respectiv să ducă la încetarea mandatelor deținute, fapt care vine în contradicție cu prevederile art. 65 alin.(11) a Legii privind societățile pe acțiuni, nr. 1134/1997, care prevede cazurile de încetare a împuternicirilor membrilor consiliului societății.	În acest sens, băncile trebuie să evalueze periodic adecvarea membrilor consiliului, inclusiv sub aspectul criteriilor de independență și să întreprindă măsurile necesare pentru înlăturarea necorespunderilor identificate. Acțiunile băncilor în acest sens contribuie la o guvernare adecvată și sănătoasă în cadrul băncii, inclusiv la o activitate a organului de conducere a băncii în condițiile unor reguli prudente cu respectarea cerințelor Legii nr.202/2017.
	Consiliul Concurenței	31.	Nu are propuneri sau obiecții.	
	BC „Victoriabank” S.A.	32.	Nu au propuneri sau obiecții.	
	Banca Comercială Română Chișinău S.A.			
	BC „EuroCreditBank” S.A.			
	BC „Energbank” S.A.			
	BC „Eximbank” S.A.	33.	Nu au prezentat avize.	
	BC „Moldindconbank” S.A.			
	OTP Bank S.A.			
	BC „Comerțbank” S.A.			
	„FinComBank” S.A.			

